

Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019

institut
infància i
adolescència

**Ajuntament
de Barcelona**

Oportunitats educatives de la infància i l'adolescència a Barcelona 2018-2019

RESUM

Institut Infància i Adolescència de Barcelona – Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IIAB-IERMB) realitza aquest informe per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona (IMEB)

Equip:

Alba Castejón (recerca)
Adrián Zancajo (recerca)
Maria Truñó (direcció)

VERSIÓ REVISADA A 27.07.2019

Índex

- 1 | Presentació de l'informe
- 2 | El context educatiu de la infància i l'adolescència a Barcelona
- 3 | L'educació de la petita infància
- 4 | L'educació des de P3 fins a l'ESO
- 5 | L'educació secundària postobligatòria
- 6 | L'educació més enllà del temps escolar
- 7 | Experiències rellevants
- 8 | Orientacions de política educativa a Barcelona

1

Presentació

Característiques de l'informe

- **Periodicitat anual:** 1er informe 2016/17 i 2on informe 2018/19.
- **Visió integral de l'educació** des de la 1a infància fins més enllà del temps escolar.
- Valor afegit d'una **mirada de ciutat i també territorialitzada** per districtes.
- Eina per promoure **debats informats** i basats en diagnòs i evidències a partir de dades (limitades) sobre polítiques educatives locals.
- Marc d'anàlisi amb especial **èmfasi a les desigualtats educatives** en els 4 àmbits educatius analitzats i en les **dimensions d'accés, procés i resultats**.

Grup d'edat	Àmbit educatiu	Accés	Procés	Resultats
0-2	Educació infantil (1r cicle)			
3-16	Educació infantil (2n cicle), educació primària i educació secundària			
17-18	Educació postobligatòria			
0-17	Educació més enllà del temps escolar			

Objectius

GENERAL

Analitzar la situació de l'educació de la infància i l'adolescència a la ciutat de Barcelona amb un focus especial en l'equitat educativa.

ESPECÍFICS

1. Identificar els principals reptes educatius de la ciutat de Barcelona i desenvolupar recomanacions de política educativa local.
2. Identificar els principals factors explicatius de la situació i les desigualtats en l'educació a la ciutat, comparant amb la de Catalunya.
3. Analitzar experiències rellevants de ciutat que treballen en la direcció dels reptes educatius identificats.
4. Identificar dèficits en la gestió de la informació estadística que permeti millorar l'avaluació i diagnosi de les desigualtats educatives.

Metodologia

- **Diagnosi basada en una metodologia de tipus quantitatiu** a partir de l'anàlisi secundària de dades estadístiques elaborades per diversos serveis de les administracions públiques:
  - Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
  - Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya
  - Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB)
  - Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
  - Institut Municipal Barcelona Esports (IBE)
  - Direcció d'Infància, Joventut i Gent Gran de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona
  - Fundació Barcelona Formació Professional
- **En les experiències rellevants metodologia qualitativa** basada en la revisió documental i en entrevistes amb persones informants clau.

2

El context educatiu de la infància i l'adolescència a Barcelona

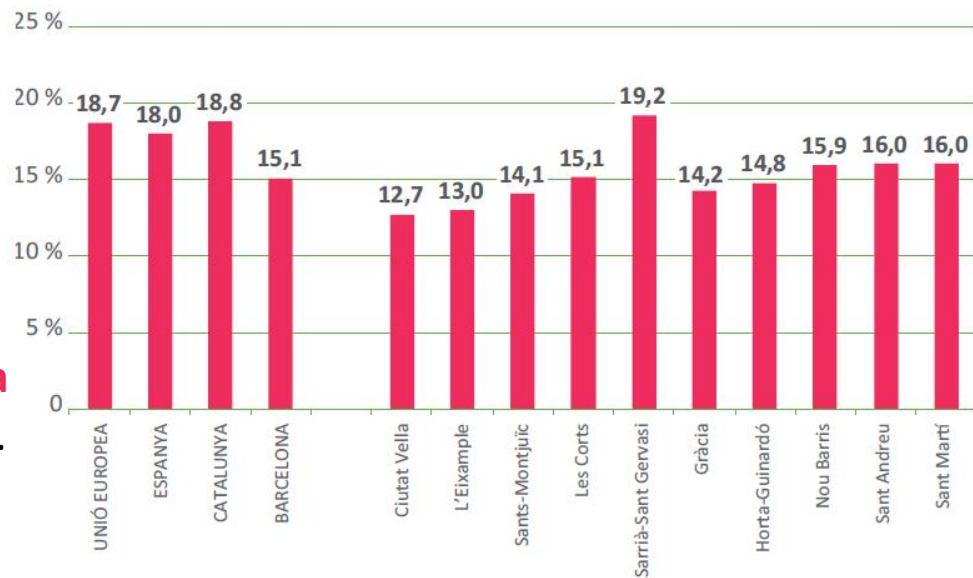
El context educatiu: pes i tendència de la població 0-17 anys

La població 0-17 anys és el 15%: **una ciutat amb menys pes de la població infantil i adolescent** que Catalunya, Espanya i la UE. Destaca Sarrià-Sant Gervasi clarament per sobre la mitjana (19%).

Les projeccions mostren una **tendència a la baixa del pes relatiu** de la població 0-17, **menys intensa a la ciutat que al conjunt de Catalunya tot i l'augment de la darrera dècada.**

De la població 0-17 anys a la ciutat, el **16% té nacionalitat estrangera** i destaca Ciutat Vella amb el 39%.

Pes de la població de 0-17 anys sobre el total de la població, segons districtes (%), Barcelona, 2018 (Gràfic 2.1).

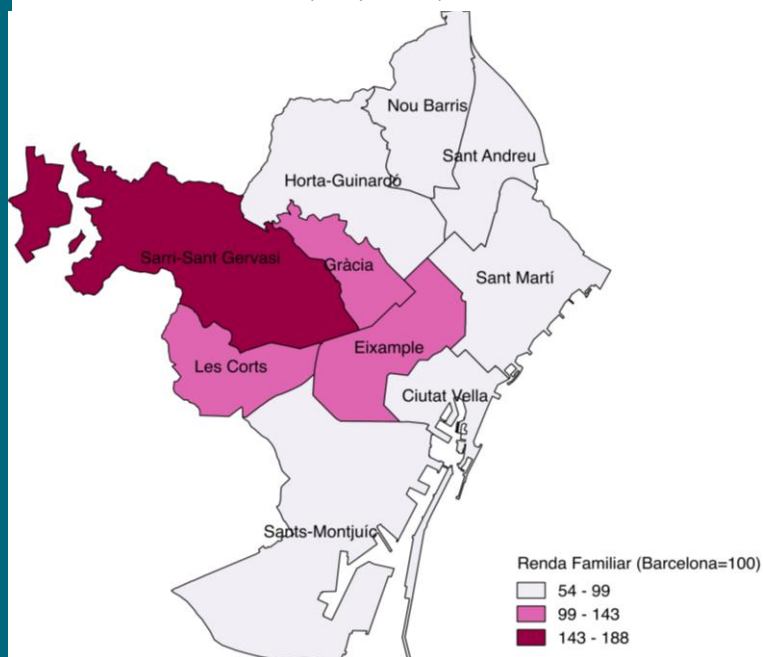

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

El context educatiu: desigualtat de renda i atur

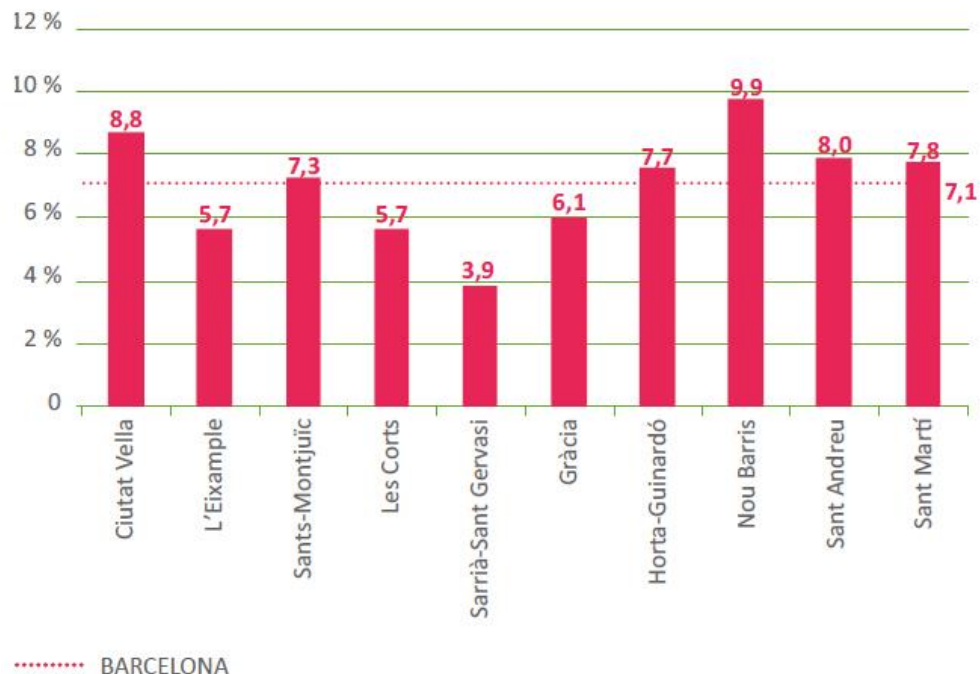
Barcelona és una ciutat molt desigual en termes econòmics: la renda dels habitants de Nou Barris és 3,5 vegades més baixa que a Sarrià-Sant Gervasi.

Distribució territorial de la renda familiar a Barcelona, 2018 (Mapa 2.1).

L'atur també és molt desigual entre districtes: a Nou Barris és més del doble que a Sarrià-Sant Gervasi (10% i 4%, respectivament).

Atur registrat, per districtes (%), 2017 (Gràfic 2.6).

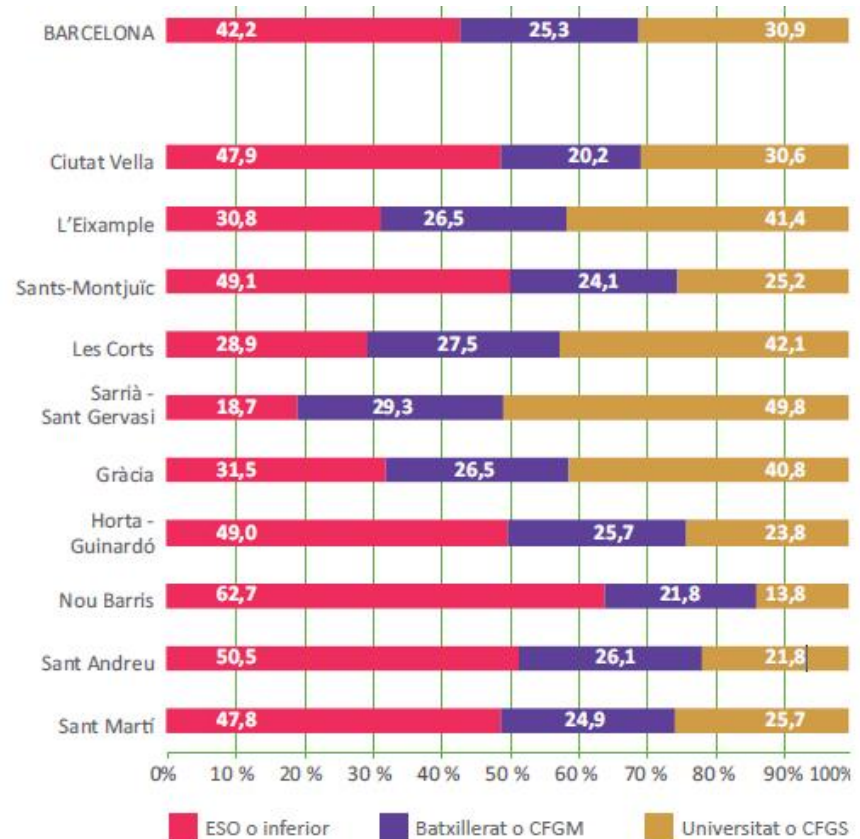
El context educatiu: nivell formatiu de la població adulta

L'estructura formativa de la població adulta de la ciutat és clarament polaritzada:

El grup més gran és el d'estudis inferiors (42% amb ESO o menys), força població amb estudis superiors (31% CFGS o universitat) i una **menor proporció amb estudis mitjans** (25% amb batxillerat o CFGM).

Les diferències de nivell formatiu entre districtes són molt significatives.

Nivell màxim d'estudis assolit per la població de més de 16 anys, per districtes (%), Barcelona, 2017 (Gràfic 2.7).

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

El context educatiu: retenció i atracció d'alumnat

Alta capacitat de la ciutat de retenir els seus estudiants: el 97% d'infants i adolescents residents també hi estudien (14 punts per sobre de Catalunya).

També té una **elevada proporció d'alumnes no residents que cursen els estudis a la ciutat**, sobretot en estudis postobligatoris de tipus professional on suposen entre el 40% i 50%.

Percentatge d'alumnat que cursa ensenyaments no universitaris al seu municipi o en d'altres, segons nivell d'estudis. Curs 2016-2017 (Taula 2.2).

	Ed. inf. 2n cicle	Ed. primària	ESO	Batxillerat	CFGM	CFGS	TOTAL
Catalunya							
Residents que estudien al municipi	91,1	90,4	83,4	75,6	48,0	40,8	83,3
Residents que no estudien al municipi	8,9	9,6	16,6	24,4	52,0	59,2	16,7
Barcelona							
Residents que estudien al municipi	98,1	97,7	97,3	97,3	92,8	91,8	97,1
Residents que no estudien al municipi	1,9	2,3	2,7	2,7	7,2	8,2	2,9
Barcelona							
Estudiants residents	94,2	93,0	90,8	83,0	57,9	47,2	85,6
Estudiants no residents	5,7	6,8	9,0	16,6	40,3	50,7	14,1

Font: Idescat, a partir de les dades de la matrícula del Departament d'Educació. Curs 2016-17

3

L'educació en la petita infància

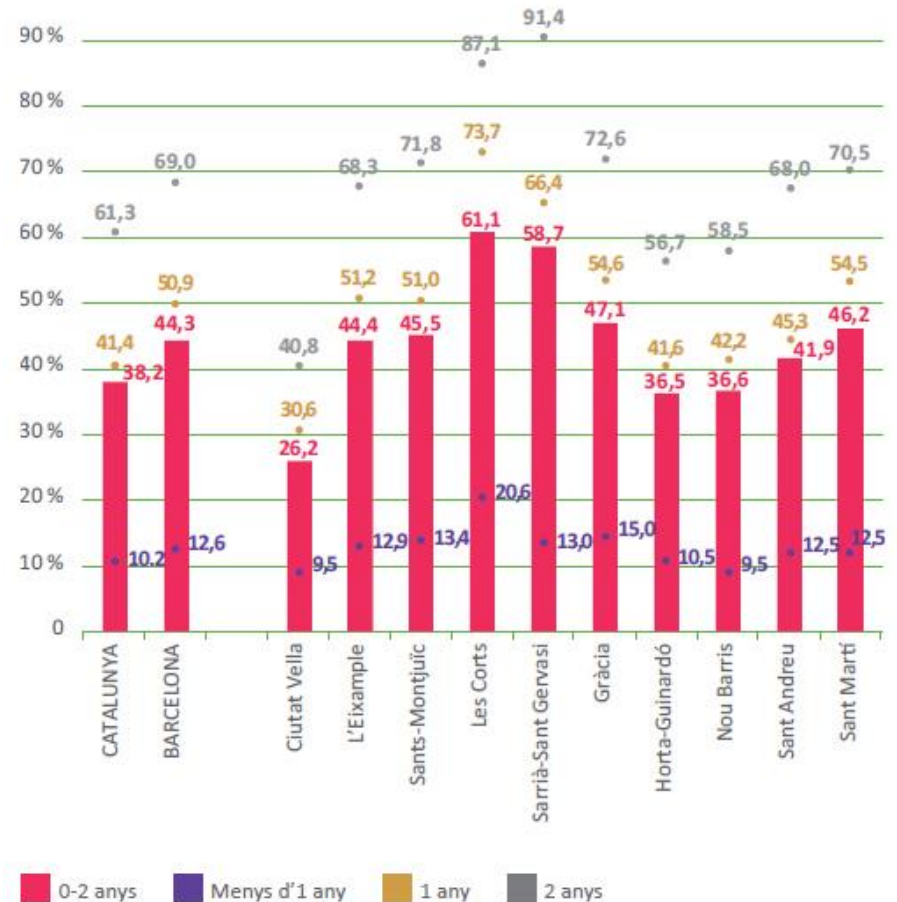
L'educació de la petita infància: taxes d'escolarització

Un **44% dels infants d'entre 0 i 2 anys estan escolaritzats** en centres d'educació infantil de primer cicle, 4 punts superior que a Catalunya i amb un creixement de 8 punts respecte el curs 2006-07.

A mesura que augmenta l'edat, hi ha una tendència creixent a l'escolarització que **als 2 anys arriba a 7 de cada 10 infants**.

Els **districtes amb rendes més baixes tenen percentatges significativament més baixos** d'escolarització de la petita infància: a Les Corts i Sarrià-SG duplica la de Ciutat Vella.

Taxa d'escolarització d'infants de 0-2 anys, segons edat i districtes (%).
Curs 2017-18 (Gràfic 3.1).

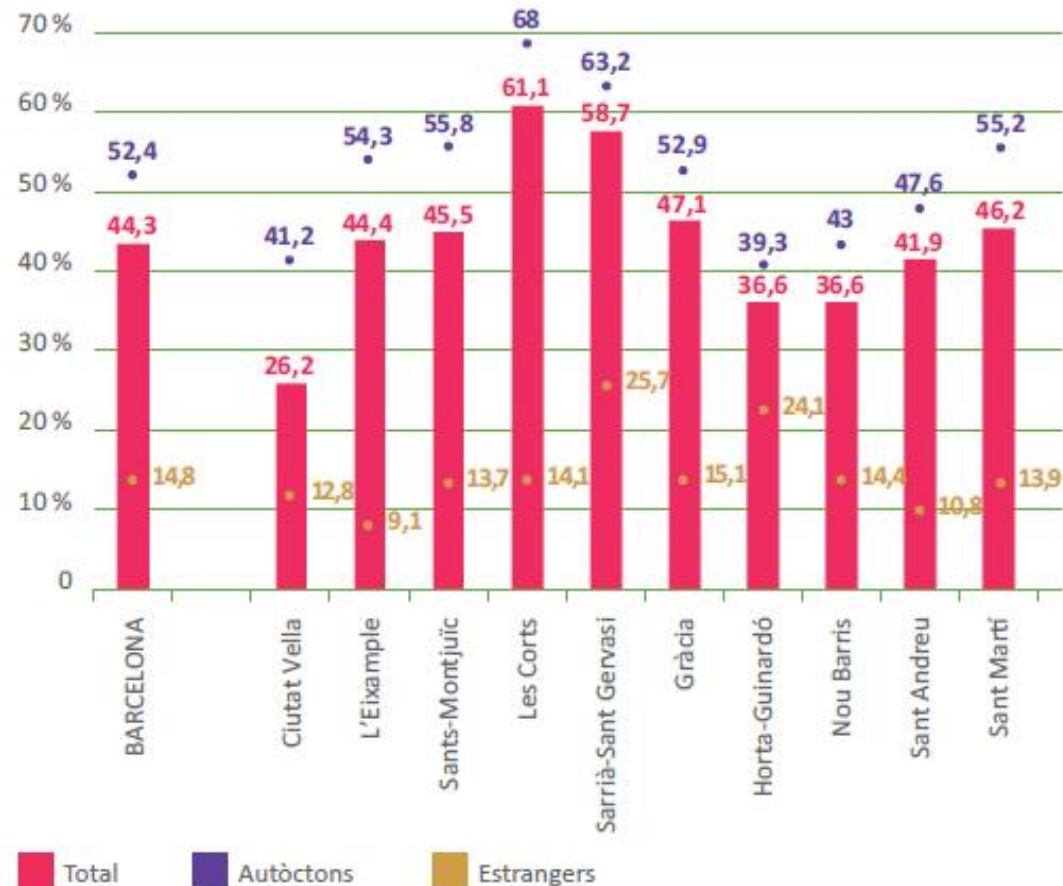

L'educació de la petita infància: perfils socials dels infants escolaritzats

Els infants estrangers estan infrarepresentats en l'educació infantil de 1er cicle: mentre la població estrangera és un 21% sobre la població menor de tres anys a la ciutat, només suposa un 7% dels infants escolaritzats.

La taxa d'escolarització de la petita infància autòctona és 3,5 vegades superior a l'estrangera (52% i 15% respectivament).

Taxa d'escolarització d'infants de 0-2 anys, segons nacionalitat i per districtes (%). Curs 2017-18 (Gràfic 3.6).

Font: Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

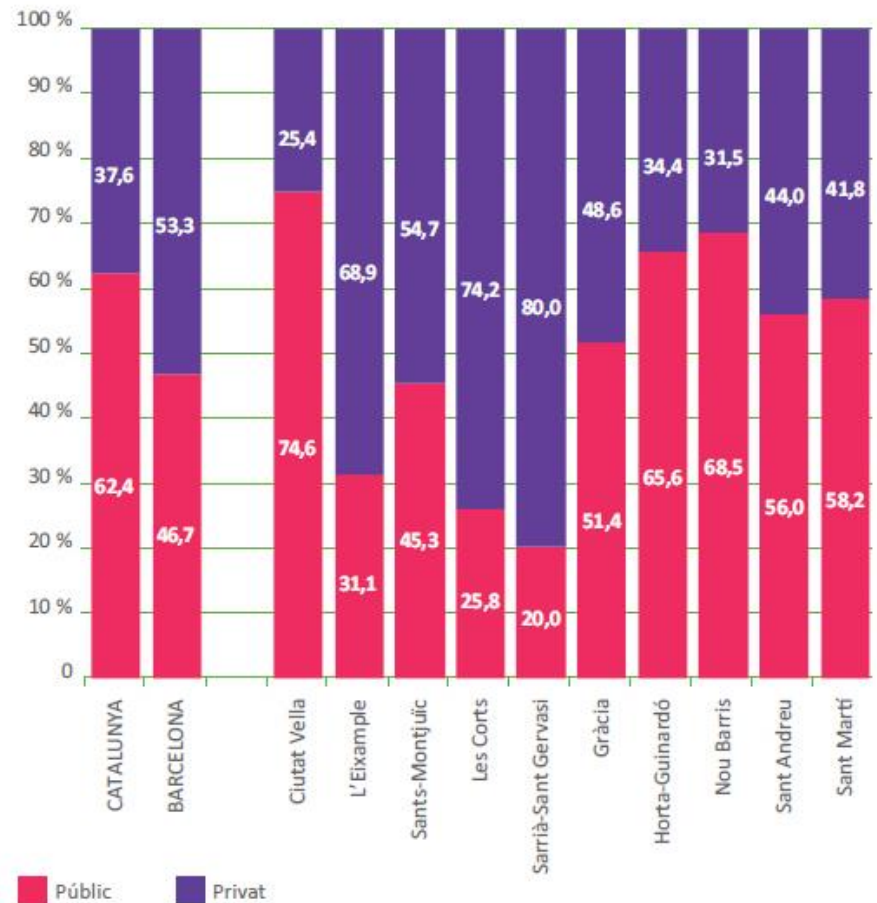
L'educació de la petita infància: escolarització per titularitat del servei

Dels infants 0-2 anys escolaritzats al conjunt de la ciutat, més de la meitat van a llars d'infants privades (53%), 15 punts per sobre de Catalunya on el pes s'inverteix.

Als districtes amb rendes baixes la gran majoria escolaritzen a les bressol públiques, a la inversa que als districtes amb rendes altes.

Un 2% dels infants menors de 3 anys escolaritzats tenen NESE i majoritàriament van a bressol municipals.

Distribució de la matrícula de 0-2 anys, per titularitat del centre i segons districtes (%). Curs 2017-18 (Gràfic 3.5).

L'educació de la petita infància: cobertura del servei públic de bressol

Les escoles bressol municipals només donen cobertura al 20% de tots els infants menors de 3 anys de la ciutat.

La taxa de cobertura d'aquest servei educatiu municipal segueix sent baixa, malgrat el creixement sostingut en places públiques a EBM i **l'increment de demanda atesa** (12 punts respecte el curs 06/07) **que actualment és del 54%.**

Taxa de cobertura de l'oferta pública 0-2 anys i % de demanda atesa als centres públics, segons districtes. Curs 2017-2018 (Taula 3.1).

Districte	Cobertura pública	% demanda atesa
BARCELONA	19,9	54,1
Ciutat Vella	19,9	66,1
L'Eixample	11,4	35,1
Sants-Montjuïc	19,2	51,1
Les Corts	15,6	44,8
Sarrià-Sant Gervasi	12,0	60,8
Gràcia	23,9	43,3
Horta-Guinardó	27,9	68,5
Nou Barris	22,9	62,3
Sant Andreu	21,5	60,5
Sant Martí	25,1	58,8

L'educació de la petita infància: equitat d'accés en la bressol municipal

La **tarifació social** de les escoles bressol municipals (preu públic variable en funció de la renda familiar) ha suposat que el **65% de les matrícules tinguin un preu públic inferior** al del sistema anterior de preu fix, que el 9% tinguin el mateix preu, i que el 26% tinguin quotes superiors.

També en els **districtes de rendes altes al voltant de la meitat de les famílies es situen en els trams baixos** de renda amb la tarifació social (entre 42 i 53%).

Percentatge d'alumnat amb bonificació (curs 2015-2016), percentatge d'alumnat en el tram 6 o per sota, en el tram 7, i per sobre del tram 7. Curs 2018-2019 (Taula 3.6).

	2015-2016	2018-2019		
	Matrícules amb bonificació	Matrícules en els trams 1 al 6	Matrícules en el tram 7	Matrícules en els trams 8 al 10
BARCELONA	33,9	65,0	9,2	25,8
Ciutat Vella	53,0	83,1	4,4	12,6
L'Eixample	19,0	53,6	9,8	36,6
Sants-Montjuïc	39,3	70,7	8,2	21,0
Les Corts	13,6	45,6	12,0	42,4
Sarrià-Sant Gervasi	8,9	42,1	11,8	46,1
Gràcia	22,8	51,2	12,1	36,7
Horta-Guinardó	44,4	67,6	9,9	22,6
Nou Barris	58,7	82,9	5,3	11,8
Sant Andreu	34,4	69,8	10,2	20,0
Sant Martí	26,3	63,0	9,6	27,4

4

L'educació des de P3 fins a l'ESO

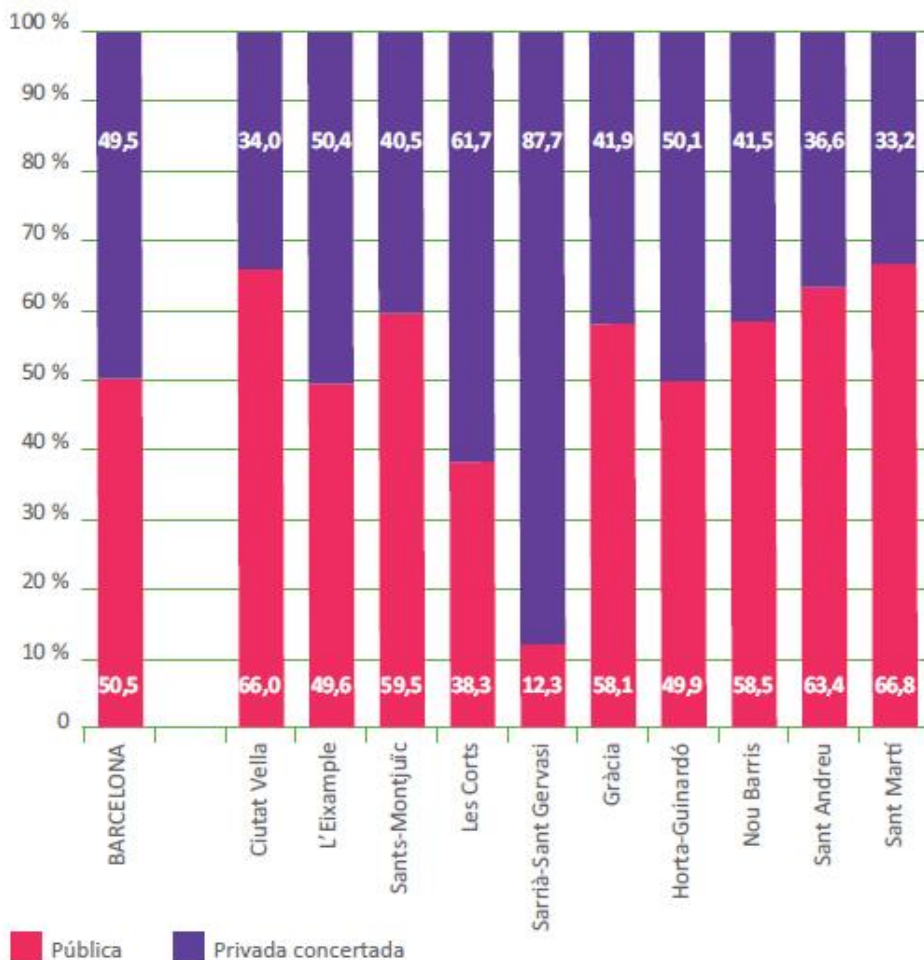
Des de P3 fins a l'ESO: demanda entre sectors públic i privat

Consolidació d'un **canvi important de tendència** en les preferències de les famílies en l'escolarització amb un **augment significatiu de la demanda de places de P3 en els centres públics (5 punts respecte curs 12-13)** que supera la dels centres concertats, per 1a vegada.

Increment a escala de ciutat i també en districtes tradicionalment amb molt pes del sector privat concertat com l'Eixample i les Corts.

El 99% d'alumnat accedeix a una plaça demanada (92% en 1a opció).

Demanda de places de P3, segons titularitat del centre i per districtes (%). Curs 2018-2019 (Gràfic 4.3).

Des de P3 fins a l'ESO: oferta i demanda de places

Oferta i demanda de places de P3, segons titularitat i districtes. Curs 2018-2019 (Taula 4.1).

En el conjunt de la ciutat hi ha una **sobreoferta de places escolars de P3 finançades amb fons públics**, la pràctica totalitat en centres privats concertats: **1 de cada 5 places concertades no es demanda.**

Hi ha tres districtes que segueixen amb **dèficit d'oferta de places en centres públics: l'Eixample i Gràcia i, en menor mesura, Sant Andreu.**

	Total				Pública				Privada concertada			
	Oferta	Demanda	Saldo	Oferta/demanda (%)	Oferta	Demanda	Saldo	Oferta/demanda (%)	Oferta	Demanda	Saldo	Oferta/demanda (%)
BARCELONA	14.030	12.760	1.270	110	6.494	6.442	52	101	7.536	6.318	1.218	119
Ciutat Vella	663	576	87	115	388	380	8	102	275	196	79	140
L'Eixample	2.035	1.848	187	110	839	916	-77	92	1.196	932	264	128
Sants-Montjuïc	1.330	1.138	192	117	730	677	53	108	600	461	139	130
Les Corts	799	805	-6	99	325	308	17	106	474	497	-23	95
Sarrià-Sant Gervasi	2.141	1.837	304	117	248	226	22	110	1.893	1.611	282	118
Gràcia	1.049	1.009	40	104	524	586	-62	89	525	423	102	124
Horta-Guinardó	1.439	1.307	132	110	664	652	12	102	775	655	120	118
Nou Barris	1.203	1.127	76	107	703	659	44	107	500	468	32	107
Sant Andreu	1.343	1.236	107	109	768	784	-16	98	575	452	123	127
Sant Martí	2.028	1.877	151	108	1.305	1.254	51	104	723	623	100	116

Font: Consorci d'Educació de Barcelona

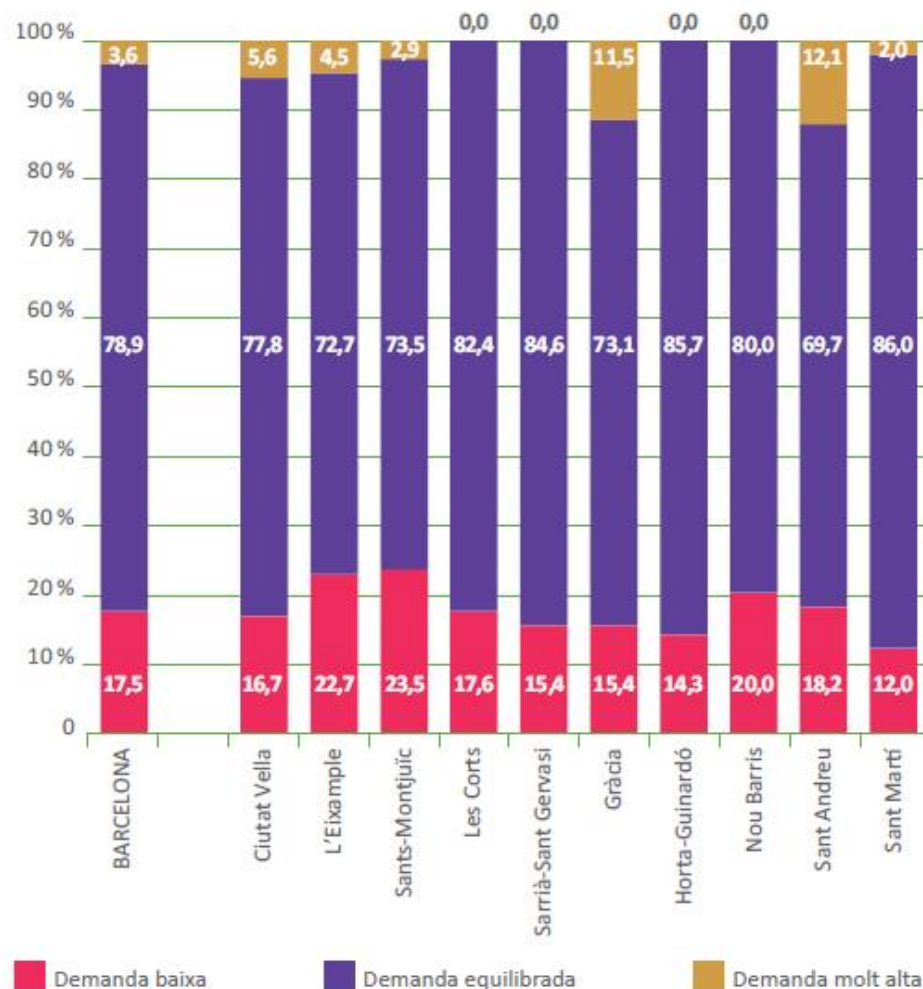

Des de P3 fins a l'ESO: centres i demanda

Percentatge d'escoles amb alta i baixa demanda de places, segons districtes. Curs 2017-2018 (Gràfic 4.1).

En el conjunt de la ciutat destaca que un **79% d'escoles estan en situació de demanda equilibrada**, mentre que un 17% tenen baixa demanda i un 4% demanda molt superior a l'oferta.

Destaquen 2 districtes amb un % de centres d'alta demanda 4 vegades superior a la mitjana de la ciutat: Gràcia i Sant Andreu.

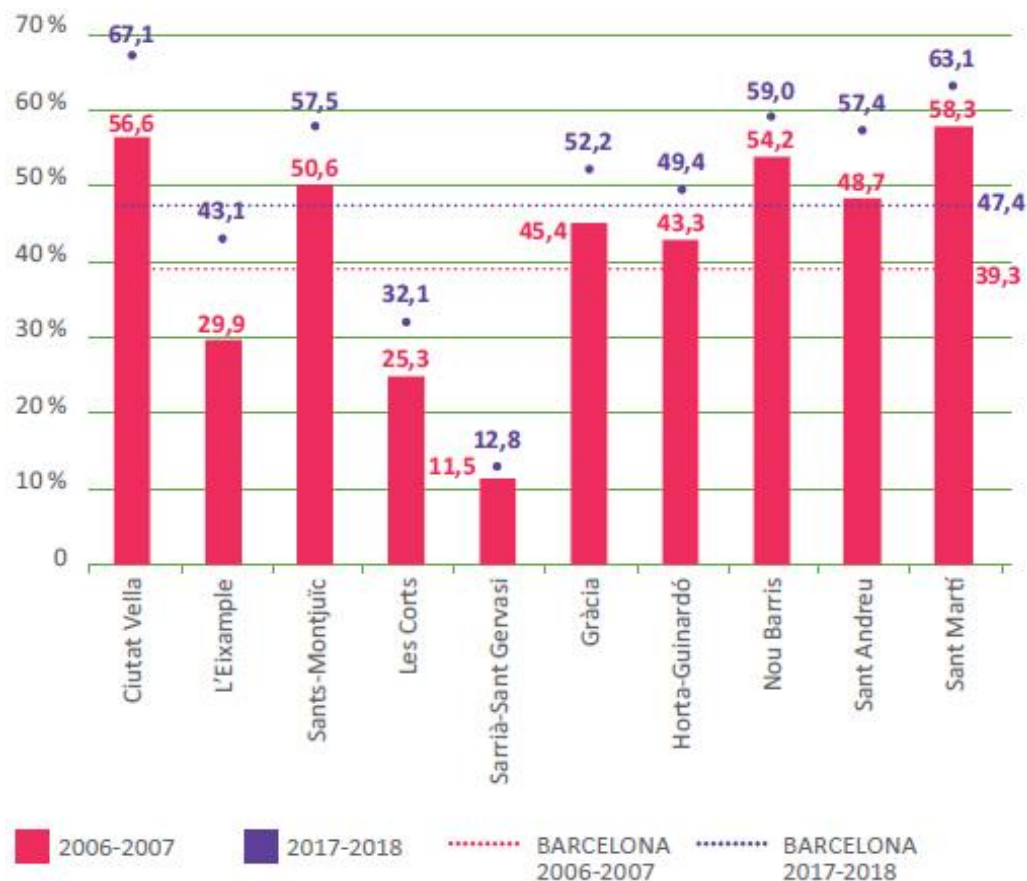

Des de P3 fins a l'ESO: evolució de la matrícula a centres públics

Destaca **l'important augment d'un 20% de la matrícula a P3 en centres públics respecte el curs 2006-07** pel conjunt de la ciutat, tot i que segueix per sota de la meitat (47%).

És un increment generalitzat en tots els districtes i, de manera, especialment **rellevant a l'Eixample (en un 44%), Les Corts (27%), Ciutat Vella i Sant Andreu (18%)**. Si fa 12 anys la matrícula pública era majoritària només en 4 districtes, avui ho és en 6.

Matriculació en el sector públic de l'alumnat de 3 anys (%). Cursos 2006-2007 i 2017-2018 (Gràfic 4.4).

Des de P3 fins a l'ESO: distribució de l'alumnat segons titularitat del centre

Malgrat el canvi de tendència, **el pes del sector privat segueix sent molt superior que la mitjana catalana en tots tres nivells educatius**: l'alumnat en centres públics se situa per sota del 47% a Barcelona, quan a Catalunya supera el 63%.

Hi ha disparitats territorials i variacions significatives entre nivells: es van **reduint els districtes on l'escolarització pública és majoritària: 6 a infantil, 5 a primària i 3 a secundària**.

Hi ha una **clara correlació entre la renda mitjana dels districtes i el % de matrícula pública, amb intensitat similar als tres nivells**.

L'escolarització en centres privats és especialment significativa a Sarrià-Sant Gervasi, Les Corts i l'Eixample, en qualsevol dels tres nivells.

Percentatge d'alumnat de 2n cicle d'educació infantil, d'educació primària i d'ESO, segons titularitat i districte. Curs 2017-2018 (Taula 4.3).

	2n cicle Educació Infantil			Primària			ESO		
	Pública	Privada concertada	Privada no concertada	Pública	Privada concertada	Privada no concertada	Pública	Privada concertada	Privada no concertada
CATALUNYA	67,4	31,3	1,3	67,7	31,1	1,3	63,5	35,2	1,4
BARCELONA	46,7	51,7	1,7	43,4	54,9	1,7	36,3	61,7	1,9
Ciutat Vella	65,0	35,0	0	57,7	42,3	0	47,4	52,6	0
L'Eixample	40,7	57,8	1,5	33,5	65,4	1,1	23,6	74,8	1,6
Sants-Montjuïc	57,9	42,0	0,1	57,4	42,6	0	55,6	44,4	0
Les Corts	31,6	55,6	12,9	28,3	56,2	15,5	26,6	62,8	10,6
Sarrià-Sant Gervasi	12,7	86,0	1,2	12,2	86,8	1,0	13,6	83,0	3,4
Gràcia	51,7	47,0	1,3	47,0	51,7	1,3	27,8	70,7	1,5
Horta-Guinardó	47,6	50,1	2,3	42,0	56,7	1,3	32,9	66,1	1,1
Nou Barris	58,1	41,9	0	59,0	41,0	0	59,7	40,3	0
Sant Andreu	56,9	43,1	0	54,5	45,5	0	38,5	61,5	0
Sant Martí	64,2	35,8	0	64,4	35,6	0	60,3	39,7	0

Des de P3 fins a l'ESO: distribució d'alumnat amb beca menjador

A la ciutat és molt significativa la distribució desigual d'alumnat amb majors necessitats socials entre centres amb fons públics:

A primària l'alumnat amb beca menjador és quasi 4 vegades inferior a l'escola concertada que a la pública (un 8% i un 35%, respectivament)

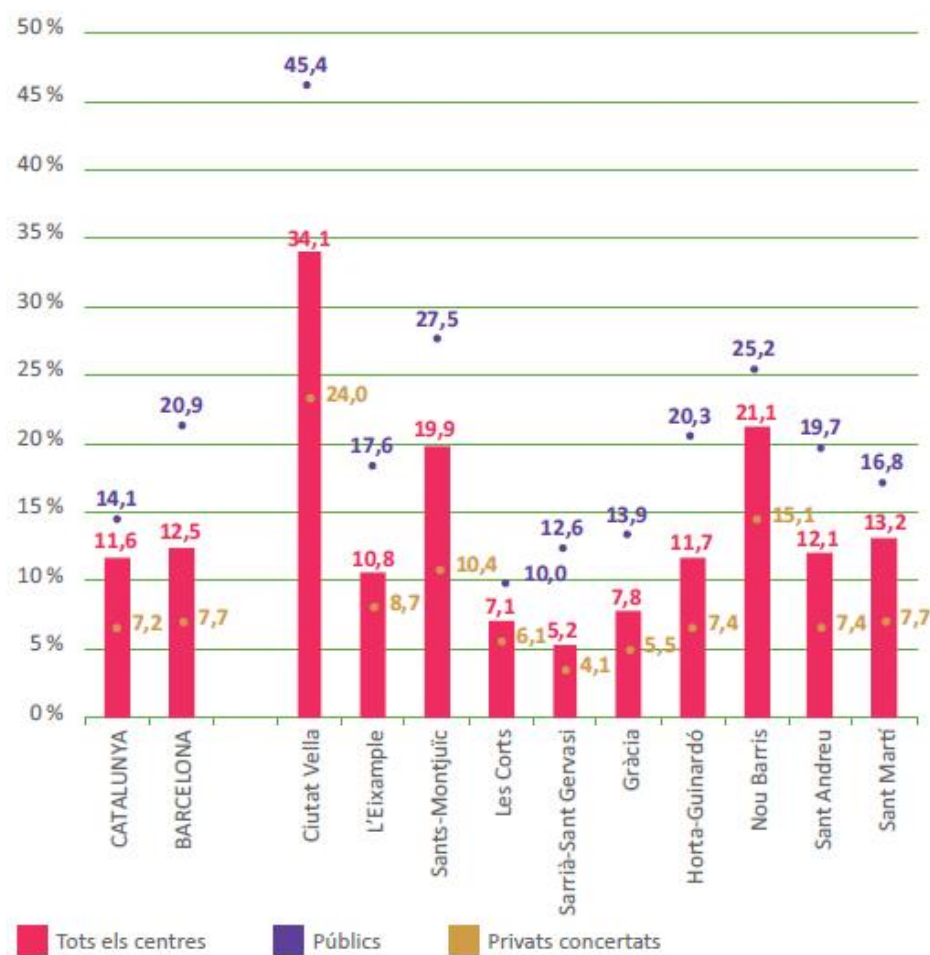
Presència i distribució de l'alumnat amb beca menjador, segons titularitat del centre i districte (%). Curs 2017-18 (Taula 4.12).

	2n cicle Educació Infantil			Primària			ESO		
	Tots els centres	Públics	Privats concertats	Tots els centres	Públics	Privats concertats	Tots els centres	Públics	Privats concertats
BARCELONA	18,8	29,7	9,0	20,0	34,7	8,3	5,7	8,7	3,9
Ciutat Vella	36,1	41,0	28,4	42,6	54,8	26,8	11,2	9,0	13,3
L'Eixample	13,5	19,5	9,2	13,4	24,0	8,0	4,9	8,2	3,9
Sants-Montjuïc	27,4	39,1	11,3	31,1	44,4	13,3	8,9	12,7	4,2
Les Corts	8,2	14,4	4,6	7,6	15,3	3,7	3,1	5,5	2,0
Sarrià-Sant Gervasi	3,0	13,0	1,5	3,4	12,8	2,1	2,7	8,9	1,6
Gràcia	12,5	19,8	4,5	16,1	27,0	6,2	3,9	7,4	2,5
Horta-Guinardó	20,7	32,0	10,3	20,2	35,9	8,5	6,2	10,1	4,3
Nou Barris	45,0	56,5	29,0	43,7	58,7	21,9	8,0	7,6	8,6
Sant Andreu	21,3	29,4	10,3	21,9	32,7	8,8	6,8	10,6	4,5
Sant Martí	18,8	23,9	9,5	21,5	27,9	9,7	6,0	6,8	4,8

Des de P3 fins a l'ESO: distribució d'alumnat estranger

El sector privat concertat escolaritza quasi 3 vegades menys alumnat estranger que el públic, tant a primària com a secundària: un 8% i un 22% respectivament.

Distribució de l'alumnat d'educació de secundària, estranger, segons titularitat del centre i districte (%). Curs 2017-2018 (Gràfic 4.13).

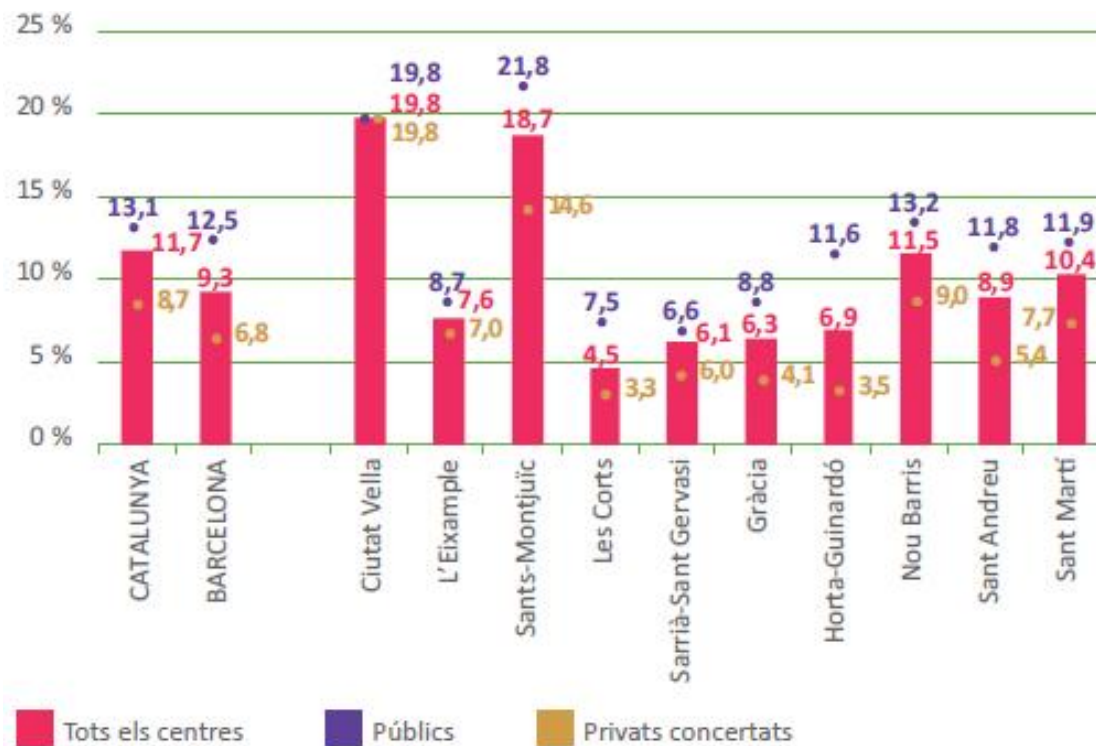
Font: Departament
d'Educació de la Generalitat
de Catalunya

Des de P3 fins a l'ESO: distribució d'alumnat amb NESE

El % d'alumnat de primària amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) en centres públics gairebé duplica el dels privats concertats: el 6,8 % respecte 12,5 % al conjunt de la ciutat. Amb excepcions de Ciutat Vella i Sarrià-Sant Gervasi on les proporcions són molt similars.

En canvi, **l'alumnat amb NESE a l'ESO es distribueix de manera més equilibrada**, i en alguns districtes és superior en els centres concertats.

Distribució de l'alumnat d'educació primària, amb necessitats específiques de suport educatiu, segons titularitat del centre i districte (%). Curs 2017-2018 (Gràfic 4.9).

Font: Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya

Des de P3 fins a l'ESO: repetició de curs

A Barcelona, de la mateixa manera que a Catalunya i Espanya, les taxes de repetició són molt més altes que a la resta de països de l'OCDE:

un 5% d'alumnat a primària i un 15% a l'ESO està en un curs inferior al que els tocaria (taxa de no idoneïtat).

Els **nois, estrangers, en centres públics i a secundària tenen major probabilitat** de repetir curs.

Taxa de no idoneïtat de l'alumnat de 2n cicle d'educació infantil, d'educació primària i d'ESO, segons districte (%). Curs 2017-2018 (Taula 4.4).

	Educació infantil 2n cicle	Educació primària	ESO
CATALUNYA	0,7	4,8	15,8
BARCELONA	0,9	4,5	14,6
Ciutat Vella	1,0	6,9	24,9
L'Eixample	0,8	4,1	12,8
Sants-Montjuïc	0,9	6,9	21,2
Les Corts	0,6	2,7	9,6
Sarrià-Sant Gervasi	0,8	2,8	7,9
Gràcia	0,8	4,1	10,0
Horta-Guinardó	1,0	4,5	15,4
Nou Barris	0,9	6,6	22,9
Sant Andreu	1,0	4,4	15,7
Sant Martí	1,1	4,9	16,0

Font: Departament
d'Educació de la
Generalitat de
Catalunya

Des de P3 fins a l'ESO: competències bàsiques

Les mitjanes de no assoliment de competències bàsiques a primària (10,1%) i a ESO (10,2%) són menors que Catalunya (14% i 12,6% respectivament), però amaguen grans desigualtats entre districtes (6 vegades pitjor a Ciutat Vella que a Sarrià-Sant Gervasi).

Ara bé, a 4rt ESO, la tendència és molt positiva perquè el no assoliment es redueix significativament tant en mitjana de ciutat (en un 11%) com en la disparitat entre districtes (en un 25% respecte el curs 14/15), gràcies a la millora de resultats de Ciutat Vella (mitjana de no assoliment ha passat de 35,5% a un 29% en dos cursos).

Alumnat de 6è de primària que no supera les proves de competències bàsiques (%) Curs 2016-17 (Taula 4.15).

	Català	Castellà	Matemàtiques	Anglès
CATALUNYA	13,6	14,2	13,8	14,1
BARCELONA	11,0	11,1	12,2	9,6
Ciutat Vella	22,4	23,5	22,5	18,8
L'Eixample	7,6	8,1	10,6	5,7
Sants-Montjuïc	15,5	15,2	16,2	12,0
Les Corts	8,0	9,1	7,1	3,7
Sarrià-Sant Gervasi	6,0	6,7	6,2	2,9
Gràcia	8,3	8,3	10,4	8,6
Horta-Guinardó	10,4	10,4	12,1	11,6
Nou Barris	19,1	16,0	20,3	18,4
Sant Andreu	15,5	13,4	13,6	11,3
Sant Martí	21,8	12,7	14,0	13,5

Alumnat de 4t d'ESO que no supera les proves de competències bàsiques (%). Curs 2016-17 (Taula 4.18).

	Català	Castellà	Matemàtiques	Anglès
CATALUNYA	11,1	10	14,6	14,6
BARCELONA	9,8	8,5	12	10,6
Ciutat Vella	31,4	27,4	30,1	27,4
L'Eixample	6,4	6,9	9,0	6,2
Sants-Montjuïc	15,1	12,2	19,2	16,9
Les Corts	5,1	3,8	7,9	3,7
Sarrià-Sant Gervasi	6,1	4,5	5,0	3,5
Gràcia	6,2	5,4	8,7	7,4
Horta-Guinardó	8,8	6,5	11,6	9,7
Nou Barris	14,4	15,1	21,8	23,9
Sant Andreu	9,8	8,2	11,6	11,2
Sant Martí	11,1	9,7	13,6	13,2

Font: Consorci d'Educació de Barcelona

Des de P3 fins a l'ESO: segregació escolar

Els factors clau per explicar les disparitats territorials en l'assoliment de competències bàsiques són les característiques socioeconòmiques de l'alumnat i la **composició social dels centres**.

Tots els districtes presenten nivells alts de segregació escolar tant a primària com a secundària: si consideréssim els districtes com a municipis, Horta-Guinardó, les Corts, Sants-Montjuïc i Ciutat Vella estarien **entre els 10 primers en segregació escolar de Catalunya**.

Segregació escolar als districtes de Barcelona, expressada segons l'índex de dissimilitud en què 0 és la situació d'igualtat perfecta i 1 la de desigualtat màxima. Curs 2013-2014 (Taula 4.11).

	Dissimilitud Educació infantil-Educació Primària		Dissimilitud ESO
Ciutat Vella	0,51		0,49
L'Eixample	0,43		0,43
Sants-Montjuïc	0,52		0,41
Les Corts	0,52		0,46
Sarrià-Sant Gervasi	0,42		0,53
Gràcia	0,45		0,49
Horta-Guinardó	0,53		0,45
Nou Barris	0,41		0,42
Sant Andreu	0,48		0,42
Sant Martí	0,41	30	0,40

Des de P3 fins a l'ESO: competències bàsiques i perfil d'alumnat i centres

La repetició i la complexitat del centre són els principals eixos de desigualtat en l'assoliment de competències bàsiques.

Un alumne noi, repetidor i escolaritzat en un centre públic i de complexitat alta té major probabilitat de no assolir les competències bàsiques, sobretot al final de l'ESO.

Alumnat que no assoleix les competències bàsiques de 4t d'ESO, segons sexe, titularitat i complexitat del centre (%). Curs 2016-2017 (Taula 4.19).

		Català	Castellà	Matemàtiques	Anglès
	BARCELONA	9,8	8,5	12	10,6
Sexe	Nois	12,7	10,4	10,4	11,8
	Noies	6,9	6,6	13,6	9,4
Repetició	Sí	29,1	24,0	34,2	31,3
	No	6,0	5,4	7,7	6,5
Titularitat	Públic	15,2	13,4	18,9	17,9
	Privat	6,9	5,9	8,4	6,8
Complexitat	Baixa	3,8	3,4	4,1	2,1
	Mitjana	8,5	7,0	11,1	10,2
	Alta	28,9	26,3	33,9	30,9

Des de P3 fins a l'ESO: competències bàsiques i centres educatius

En un 3%-4% dels centres de secundària més de la meitat del seu alumnat no assoleix les competències bàsiques.

Tot i que altres anàlisis mostren que a Nou Barris, Sants-Montjuïc i Ciutat Vella, més de la meitat dels seus centres de primària tenen un nivell de competències bàsiques per sobre l'esperat considerant el perfil socioeconòmic de l'alumnat i la complexitat del centre.

Percentatge de centres on més de la meitat de l'alumnat de 4t d'ESO no supera les competències bàsiques, segons districte. Curs 2016-2017 (Taula 4.20).

	Català	Castellà	Matemàtiques	Anglès
BARCELONA	3,3	3,3	4,3	3,8
Ciutat Vella	27,3	27,3	18,2	18,2
L'Eixample	0	0	0	0
Sants-Montjuïc	0	0	0	0
Les Corts	0	0	0	0
Sarrià-Sant Gervasi	2,9	2,9	2,9	2,9
Gràcia	0	0	0	0
Horta-Guinardó	0	0	0	0
Nou Barris	0	4,0	16,0	12,0
Sant Andreu	11,1	5,6	5,6	11,1
Sant Martí	4,3	4,3	4,3	0

Des de P3 fins a l'ESO: taxa de graduació

En la darrera dècada, la taxa de graduació a l'ESO ha **millorat molt significativament (11 punts) fins a l'actual 91%, 4 punts per sobre de Catalunya.**

Hi ha importants diferències entre districtes amb relació a la taxa de graduació: una distància de 16 punts entre Sarrià-Sant Gervasi i Ciutat Vella.

Els nois i l'alumnat de centres públics es graduen en menor proporció que les noies i alumnat de centres concertats.

Taxa de graduació a l'ESO, segons sexe, titularitat del centre i districte (%).
Curs 2016-2017 (Taula 4.21).

	Tots els centres			Públics			Privats concertats		
	Tot l'alumnat	Noies	Nois	Tot l'alumnat	Noies	Nois	Tot l'alumnat	Noies	Nois
BARCELONA	91,1	93,6	88,7	85,3	88,5	82,0	94,4	96,5	92,4
Ciutat Vella	75,0	85,5	66,1	69,3	80,6	60,0	80,5	90,1	72,2
L'Eixample	93,8	95,6	92,1	90,3	91,6	89,2	94,8	96,6	93,0
Sants-Montjuïc	87,7	91,2	83,4	82,8	87,0	76,9	93,8	97,4	90,1
Les Corts	94,3	95,8	92,6	87,8	90,1	84,8	96,4	98,0	94,8
Sarrià-Sant Gervasi	96,1	97,5	94,8	91,8	92,4	91,1	96,8	98,3	95,3
Gràcia	95,1	96,7	93,4	89,4	92,7	86,0	97,7	98,4	96,9
Horta-Guinardó	91,0	93,6	88,8	85,5	90,3	81,2	93,7	95,4	92,4
Nou Barris	84,6	88,3	80,6	83,5	86,9	79,8	86,2	90,2	81,7
Sant Andreu	91,3	92,9	89,7	84,8	86,7	82,9	95,2	96,5	93,8
Sant Martí	89,7	91,4	88,2	87,2	89,1	85,4	93,6	95,2	92,3

Font: Consorci d'Educació de Barcelona

Des de P3 fins a l'ESO: mobilitat i escolarització de proximitat

La mobilitat escolar entre els districtes és significativa:

1 de cada 4 infants no s'escolaritza en el seu districte de residència i ho fa en altres districtes, sobretot els limítrofs.

El cas de menor escolarització de proximitat és Gràcia on només el 60% està matriculat al districte.

Distribució de l'alumnat de 2n cicle d'educació infantil, d'educació primària i d'ESO, segons districte de residència i districte d'escolarització (%). Curs 2017-2018 (Taula 4.2).

	Districte d'escolarització										TOTAL
	Ciutat Vella	L'Eixample	Sants-Montjuïc	Les Corts	Sarrià-Sant Gervasi	Gràcia	Horta-Guinardó	Nou Barris	Sant Andreu	Sant Martí	
Ciutat Vella	73,1	15,7	4,5	0,6	3,0	0,5	0,2	0,4	0,1	1,9	100
L'Eixample	3,1	71,0	3,1	3,3	9,9	4,8	2,7	0,3	0,2	1,6	100
Sants-Montjuïc	3,2	6,6	71,7	13,0	4,5	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2	100
Les Corts	0,1	2,8	3,3	66,3	26,9	0,3	0,2	0,1	0	0,1	100
Sarrià-Sant Gervasi	0,1	1,2	0,1	6,9	87,3	3,7	0,5	0,1	0,1	0	100
Gràcia	0,2	5,4	0,2	1,4	24,0	60,4	7,2	0,5	0,3	0,5	100
Horta-Guinardó	0,2	1,6	0,1	0,4	4,2	13,1	72,4	4,5	2,2	1,3	100
Nou Barris	0,2	0,9	0,2	0,2	0,9	0,7	15,6	74,7	6,2	0,4	100
Sant Andreu	0,2	1,9	0,1	0,3	0,9	0,5	3,6	5,0	82,3	5,3	100
Sant Martí	0,5	8,4	0,2	0,8	1,8	0,6	2,2	0,4	2,8	82,4	100

Font: Consorci d'Educació de Barcelona

5

L'educació secundària postobligatòria

L'educació secundària postobligatòria: pes i tendència del batxillerat i dels CFGM

Es consolida un canvi important de tendència en la distribució de l'alumnat entre les diferents modalitats formatives:

El pes dels CFGM ha augmentat considerablement: 8 punts des del curs 2006-07 fins arribar al 36,5% de la secundària postobligatòria actual.

El nombre d'alumnes que cursen CFGM ha augmentat un 43%, mentre que els que cursen batxillerat han disminuït lleugerament (1,5 %).

Evolució de la distribució de la matrícula a l'educació secundària postobligatòria (%) entre els cursos 2006/07 i 2017/18 (Gràfic 5.2).

L'educació secundària postobligatòria: pes per sectors públic i privat

Un tret diferencial de la secundària postobligatòria de la ciutat és el **gran pes d'oferta del sector privat (concertat o no concertat), de manera inversa que al conjunt de Catalunya.**

Tant a batxillerat com a CFGM, el **percentatge de la matrícula pública a la ciutat està a 30 punts de distància per sota de la mitjana catalana.**

A batxillerat, la matrícula pública només es majoritària en 3 districtes, mentre que als CFGM només ho és en 4.

Distribució de la matrícula a les modalitats d'educació postobligatòria, segons titularitat del centre i districte (%). Curs 2017-2018 (Taula 5.7).

	Batxillerat		CFGM		PFI	
	Públic	Privat	Públic	Privat	Públic	Privat
CATALUNYA	67,1	32,9	73,9	26,1	67,3	32,7
BARCELONA	37,1	62,9	44,3	55,7	39,3	60,7
Ciutat Vella	43,6	56,4	34,6	65,4	5,1	94,9
Eixample	35,8	64,2	52,9	47,1	68,3	31,7
Sants-Montjuïc	53,5	46,5	59,2	40,8	56,4	43,6
Les Corts	33,7	66,3	23,7	76,3	0	100
Sarrià-Sant Gervasi	15	85	0	100	0	100
Gràcia	34,2	65,8	0	100	0	100
Horta-Guinardó	44,5	55,5	61	39	38,4	61,6
Nou Barris	67,2	32,8	81,1	18,9	79,2	20,8
Sant Andreu	24,9	75,1	0	100	0	100
Sant Martí	67,9	32,1	58,2	41,8	72,9	27,1

L'educació secundària postobligatòria: dèficit d'oferta pública

L'oferta pública de postobligatòria està significativament per sota del conjunt de Catalunya: **Barcelona té un dèficit de centres públics tant de batxillerat com, especialment, de CFGM.**

Un 25% d'instituts públics només tenen un únic grup de batxillerat (que pot condicionar les oportunitats d'aprenentatge).

Si bé en el curs 17/18 eren 3 els districtes sense matrícula pública en CFGM de cap família professional, al curs 19/20 només en resta 1 (Sarrià-St Gervasi).

Centres educatius, segons nombre de grups de 1r de batxillerat, titularitat del centre i districte (%). Curs 2017-2018 (Taula 5.3).

	Públics				Privats			
	1	2	3	>3	1	2	3	>3
BARCELONA	25,0	58,3	20,0	6,7	2,9	60,0	20,0	17,1
Ciutat Vella	80,0	20,0	0	0	0	50,0	50,0	0
L'Eixample	16,7	33,3	16,7	33,3	25,0	25,0	25,0	25,0
Sants - Montjuïc	28,6	71,4	0	0	0	66,7	0	33,3
Les Corts	0	33,3	33,3	33,3	0	100,0	0	0
Sarrià - Sant Gervasi	40,0	20,0	20,0	20,0	0	0	33,3	66,7
Gràcia	0	100,0	0	0	0	50,0	50,0	0
Horta - Guinardó	14,3	85,7	0	0	0	100,0	0	0
Nou Barris	33,3	66,7	0	0	0	100,0	0	0
Sant Andreu	0	75,0	25,0	0	0	57,1	28,6	14,3
Sant Martí	9,1	45,5	45,5	0	0	66,7	0	33,3

L'educació secundària postobligatòria: demanda de CFGM

Gran part de les famílies professionals dels CFGM tenen un nivell de demanda significativament superior al de l'oferta.

Per a la planificació de l'oferta cal tenir en compte també altres criteris com la demanda del mercat laboral, el grau d'inserció laboral dels estudis de les famílies professionals, mancances i nous perfils professionals emergents, entre d'altres.

Família professional	Oferta places	Demanda alumnat	Assignació	Saldo oferta-demanda	% demanda/oferta	% Assignació
Activitats físiques i esportives	50	224	50	-174	448,0	22,3
Administració i gestió	570	519	465	51	91,0	89,6
Agrària	70	82	70	-12	117,0	85,4
Arts gràfiques	87	133	87	-46	153,0	65,4
Comerç i màrqueting	375	347	299	28	93,0	86,2
Electricitat i electrònica	314	201	228	113	64,0	113,4
Fabricació mecànica	160	128	124	32	80,0	96,9
Fusta, moble i suro	57	38	45	19	67,0	118,4
Hoteleria i turisme	181	531	181	-350	293,0	34,1
Imatge i so	153	458	154	-305	299,0	33,6
Imatge personal	316	450	308	-134	142,0	68,4
Indústries alimentàries	73	177	73	-104	242,0	41,2
Informàtica i comunicacions	715	786	666	-71	110,0	84,7
Instal·lació i manteniment	185	152	127	33	82,0	83,6
Química	113	92	73	21	81,0	79,3
Sanitat	1131	1667	1016	-536	147,0	60,9
Serveis socioculturals i a la comunitat	362	371	313	-9	102,0	84,4
Tèxtil, confecció i pell	51	89	51	-38	175,0	57,3
Transport i manteniment de vehicles	512	536	461	-24	105,0	86,0
TOTAL	5475	6981	4791	-1506	128,0	68,6

Oferta i demanda de places de CFGM, segons família professional.

Curs 2016-17 (Taula 5.4).

L'educació secundària postobligatòria: dades per sexe

La matrícula de batxillerat està lleugerament feminitzada, mentre que la dels cicles formatius està masculinitzada.

Les diferències entre districtes s'expliquen, en part, per la diversa oferta de famílies professionals en cadascun dels territoris.

Índex de feminització de batxillerat, CFGM i PFI, segons districte. Curs 2017-18 (Gràfic 5.4).

L'educació secundària postobligatòria: dades per alumnat estranger

Barcelona té un percentatge similar al del conjunt de Catalunya d'alumnat estranger a batxillerat, però inferior a cicles formatius de grau mitjà i superior als programes de formació i inserció

Presència d'alumnat estranger a batxillerat, als cicles formatius de grau mitjà (CFGM) i als programes de formació i inserció (PFI), segons districte (%). Curs 2017-2018 (Taula 5.8).

	Batxillerat	CFGM	PFI
Catalunya	8,4	15,2	26,8
Barcelona	8,4	13,4	31,4
Ciutat Vella	20,2	17,8	44,2
Eixample	6,2	16,9	28,3
Sants-Montjuïc	15,2	13,0	35,9
Les Corts	6,8	8,7	12,5
Sarrià-Sant Gervasi	3,2	3,5	18,9
Gràcia	4,9	7,5	7,8
Horta-Guinardó	10,5	13,2	29,5
Nou Barris	15,7	18,3	33,9
Sant Andreu	7,4	5,8	26,2
Sant Martí	11,4	15,0	29,7

6

L'educació més enllà del temps escolar

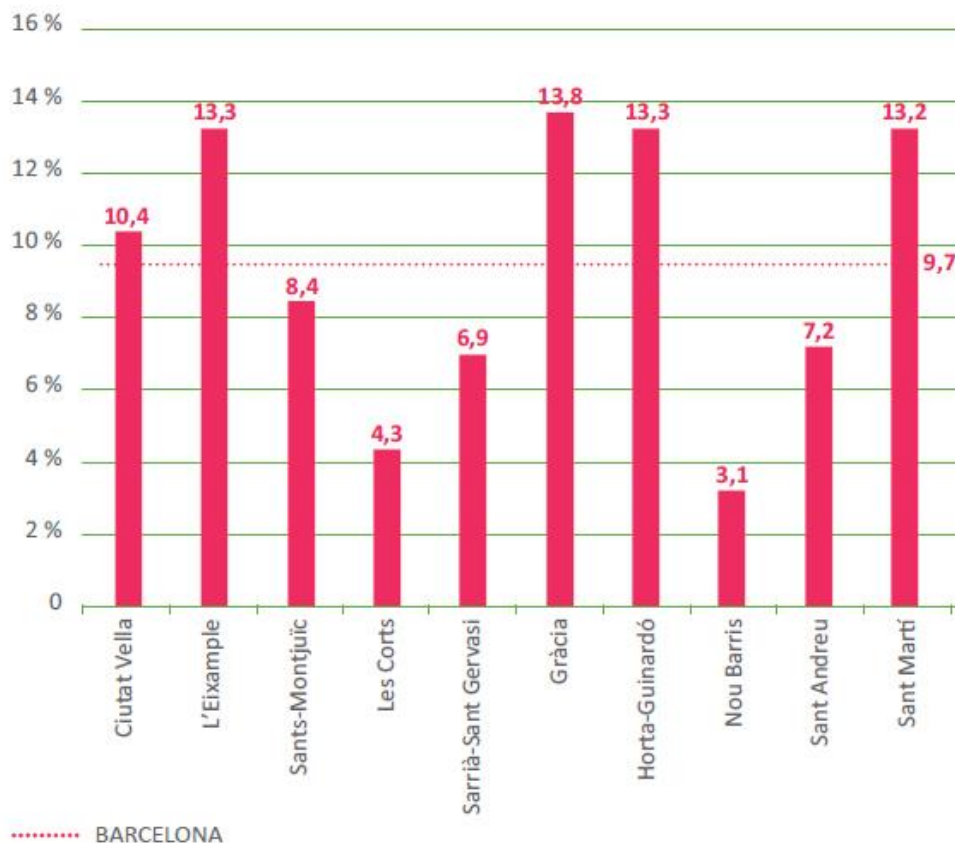
L'educació més enllà del temps escolar: educació en el lleure (caus i esplais)

Barcelona compta amb **131 esplais i caus on menys del 10% d'infants i adolescents de la ciutat** (5-17 anys) realitzen activitats d'educació en el lleure de manera regular.

La **distribució territorial d'aquestes associacions de lleure educatiu i les taxes de participació són clarament desiguals** entre districtes.

La participació és **equilibrada entre nens i nenes**, tot i el decreixement global en la franja 16-17 anys, que s'accentua entre les noies.

Taxa de participació dels infants i adolescents en entitats vinculades a l'associacionisme d'educació en el lleure, segons districte (%). Curs 2016-2017 (Gràfic 6.2).

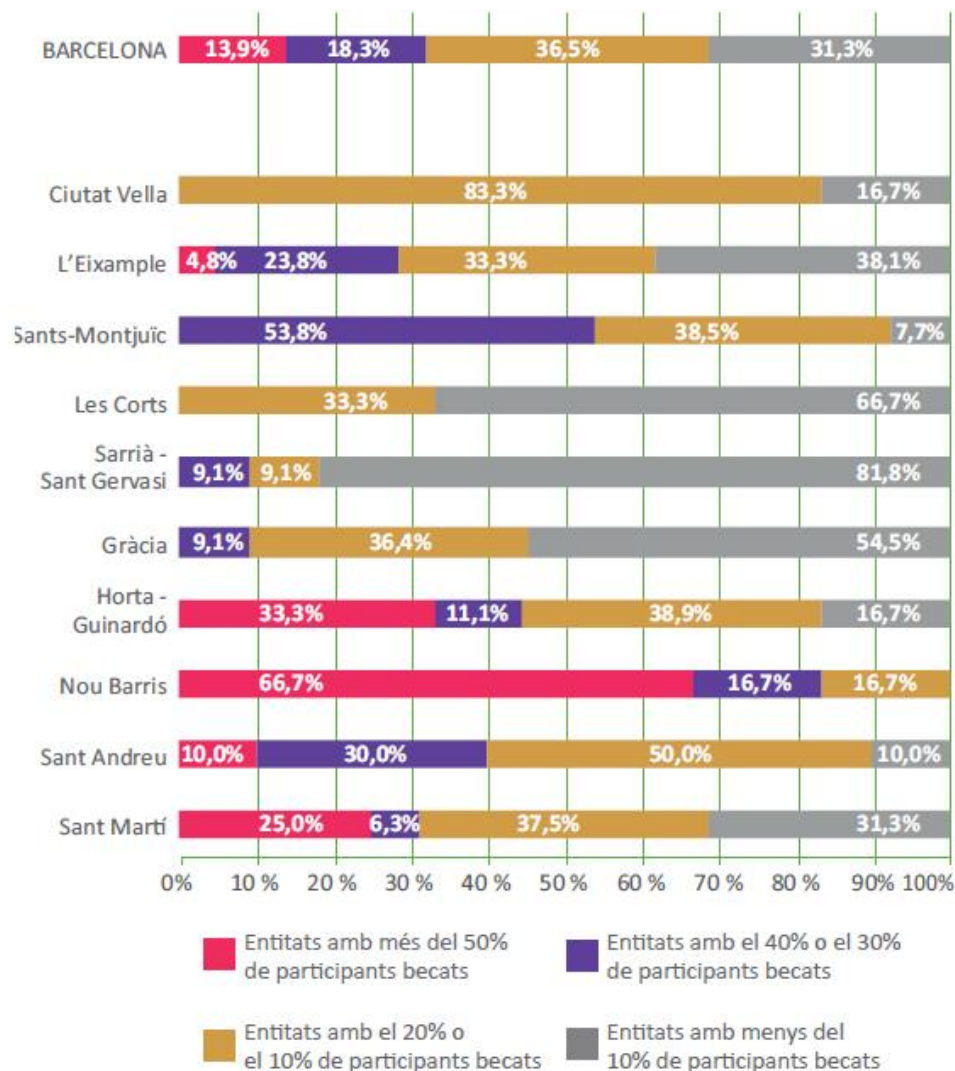

L'educació més enllà del temps escolar: equitat i educació en el lleure

Entitats, segons % de participants que reben ajuts econòmics (públics o privats) que cobreixen, com a mínim, el 30% del cost anual de les activitats, segons districte (%). Curs 2016-17 (Gràfic 6.5).

En un terç dels caus i esplais de la ciutat més d'un 30% dels nens i nenes reben beca (pública o privada) per fer les activitats.

Els districtes amb més pes d'entitats on la meitat dels infants participants reben beca són Nou Barris (67%), Horta-Guinardó (33%) i Sant Martí (25%).

Font: Departament de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona i Padró Municipal

L'educació més enllà del temps escolar: lleure a l'estiu (Campanya de Vacances d'Estiu)

El **54%** dels infants i adolescents de la ciutat **participen en activitats emmarcades en la Campanya de Vacances d'Estiu.**

El nombre d'infants participants gairebé s'ha **duplicat** en els darrers anys (entre el 2013 i el 2017).

Els **ajuts atorgats gairebé s'han triplicat** (entre 2013 i 2017), han incrementat el seu import i cobreixen el 16% dels infants i adolescents participants.

Dades bàsiques de la Campanya de Vacances d'Estiu de l'Ajuntament de Barcelona. Evolució 2013 i 2017 (Taula 6.3).

	2013	2017
Nombre d'entitats adherides a la campanya	322	476
Nombre de places ofertes	123.650	257.394
Ocupació final	62.375	114.767
Nombre sol·licituds d'ajut econòmic	7.296	19.578
Nombre d'ajuts otorgats	6.696	18.021
Import destinat als ajuts	1.036.440,94 €	3.162.517,59 €

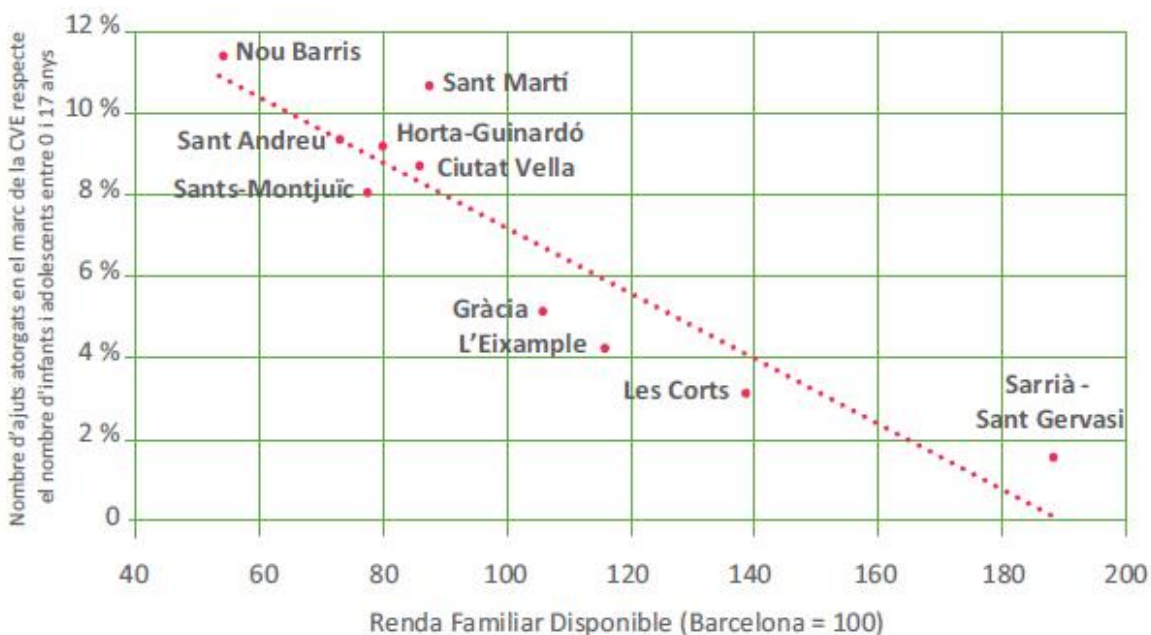
Font: Departament de Promoció de la Infància de l'Ajuntament de Barcelona

L'educació més enllà del temps escolar: equitat i lleure a l'estiu

La proporció d'infants i adolescents que reben ajuts pel lleure d'estiu és més elevada en els districtes amb rendes més baixes.

Relació entre la renda familiar disponible i el nombre d'ajuts atorgats en el marc de la Campanya de Vacances d'Estiu respecte del nombre d'infants i adolescents entre 0 i 17 anys, segons districtes. Any 2017 (Gràfic 6.16).

Font: Departament de Promoció de la Infància de l'Ajuntament de Barcelona i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

L'educació més enllà del temps escolar: equitat i lleure esportiu

Els ajuts a la Pràctica Esportiva Fora de l'Horari Escolar han augmentat d'una manera molt significativa els darrers anys: mentre que l'any 2013 es van atorgar 3.278 ajuts, el 2017 se'n van atorgar més de 13.600, i van arribar a representar el **8,4 % de la població de 6 a 17 anys de la ciutat.**

La proporció d'infants i adolescents que reben ajuts és més elevada en els districtes amb rendes més baixes.

Percentatge d'infants i adolescents (6-17) amb ajuts per a la Pràctica Esportiva Fora de l'Horari Escolar respecte el total de població 6-17, per districtes. Evolució 2014-2017 (Taula 6.5).

	2014	2017
BARCELONA	2,1	8,4
Ciutat Vella	3	14,2
Eixample	1,4	4,5
Sants-Montjuïc	2,6	8,6
Les Corts	1,5	3,3
Sarrià-Sant Gervasi	0,6	1,6
Gràcia	3,1	5,9
Horta Guinardó	1,7	9,4
Nou Barris	3,5	13,7
Sant Andreu	2,1	11,4
Sant Martí	2,4	11,6

Fonts: Institut Barcelona Esports i Padró Municipal

L'educació més enllà del temps escolar: lleure artístic (escoles municipals de música)

Pel que fa les oportunitats de lleure artístic des de l'oferta pública, **la ciutat només compta amb cinc escoles municipals de música**, que atenen 2.700 infants i adolescents (0-18 anys).

Aquest servei públic de formació artística musical tan sols dona **cobertura a l'1 % de la població infantil de la ciutat**.

Nombre d'infants i adolescents que assisteixen a les escoles de música municipals, i percentatge respecte del total de població 0-18 anys. Curs 2016-2017 (Taula 6.6).

	Participants entre 0 i 18 anys	Total infants i adolescents entre 0 i 18 anys	Taxa participació
BARCELONA	2.694	258.195	1,0%
Can Fargues (Horta-Guinardó)	419	26.483	1,6%
Can Ponsic (Sarrià-Sant Gervasi)	506	30.272	1,7%
Eixample	675	36.907	1,8%
Nou Barris	617	27.901	2,2%
Sant Andreu	477	24.886	1,9%

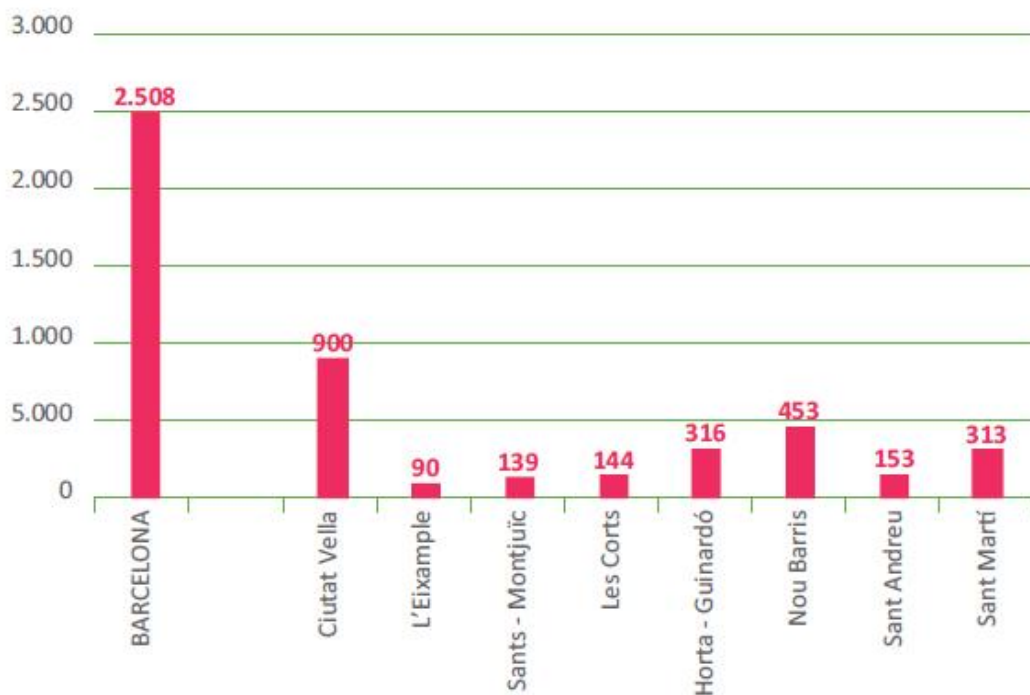
Fonts: IMEB i Padró Municipal

L'educació més enllà del temps escolar: lleure socioeducatiu (centres oberts)

Els centres oberts i els centres diaris d'atenció socioeducativa atenen **un 1,2% de la població infantil** de la ciutat (3-17), és a dir, uns 2.500 infants i adolescents en situacions de risc que, majoritàriament, reben **seguiment per part dels Serveis Socials municipals**.

Els districtes amb més infants atesos es corresponen amb els que tenen una renda més baixa i hi ha 2 districtes sense aquest servei socioeducatiu (Sarrià-St.Gervasi i Gràcia).

Nombre d'infants i adolescents atesos en centres oberts i en centres diaris d'atenció socioeducativa, segons districtes. Primer trimestre 2018 (Gràfic 6.20).

Font: Departament d'Atenció Social a la Família i la Infància de l'IMSS, Ajuntament de Barcelona

7

Recull d'experiències rellevants en oportunitats educatives

Experiències rellevants

Criteris de selecció de les experiències:

- Serveis i programes en marxa a Barcelona a iniciativa de l'administració pública.
- Són sostenibles i escalables i posen l'accent en l'equitat educativa.
- Parteixen d'un diagnòstic de necessitats i estan fonamentades en avaluacions i evidències.

Què s'analitza en cada experiència:

- Repte educatiu que aborda
- Antecedents i context d'actuació
- Plantejaments i hipòtesis de canvi
- Objectius, implementació, actors implicats i recursos
- Resultats, impactes i aprenentatges

Experiències rellevants

En l'educació de la petita infància:

1. **Tarifació social del servei** d'escola bressol municipal amb nou sistema de preus públics ajustat a la renda familiar (des del curs 2017-2018).
2. **Nou servei públic "De 0-3: infants en família"** en 4 casals infantils de l'Eixample per oferir un entorn educatiu i trobada per a infants i les seves famílies (des de 2017).
3. **Nou model espai familiar socioeducatiu**, pilot de nou model a l'Escola Bressol Aurora amb espai familiar socioeducatiu i flexibilitat horària (des de 2019).

En l'educació des de P3 fins a 4rt d'ESO

4. **Noves mesures per combatre la segregació escolar** en la preinscripció via detecció i distribució d'alumnat amb NESE.
5. **Escoles enriquides en el Pla de Barris** amb nous perfils professionals per passar **d'un equip docent a un equip educatiu**.
6. **Programes Èxit i Tangram** que milloren el rendiment escolar fent acompanyament a l'escolaritat als infants i les seves famílies.

Experiències rellevants

En la secundària postobligatòria:

7. **Programa Enginy** de suport als centres d'ESO amb projectes competencials vivencials per afavorir la vinculació educativa de l'alumnat i assegurar que continuen dins el sistema educatiu.
8. **Programa Aposta x tu** d'acompanyament i atenció individualitzada als i les alumnes de CFGM en risc d'abandonament per treballar habilitats d'autonomia i competències bàsiques.
9. **Escola de noves oportunitats** per afavorir que els i les joves que han abandonat els estudis sense titulacions tinguin vies d'entrada i reprenguin la seva trajectòria formativa.

En l'educació més enllà del temps escolar:

10. **Programa Baobab** per a consolidar l'educació en el lleure de base associativa i comunitària als barris amb dèficits d'oferta.
11. **Instituts a temps complet** que ofereixen a l'alumnat més desafavorit beques menjador vinculades a activitats de lleure educatiu de tardes als propis centres de secundària.

8

Orientacions de política educativa a Barcelona: principis, reptes i recomanacions

Principis de política educativa local

- 1. Mirada integral de l'educació en la infància i l'adolescència:** desenvolupar accions de política educativa que tinguin en compte les relacions i interdependències entre els diversos àmbits educatius.
- 2. Reduir les disparitats territorials:** les disparitats entre districtes és un dels principals eixos de desigualtat identificats i per això és important territorialitzar i focalitzar polítiques educatives eficaces en cada cas.
- 3. Equitat com a eix vertebrador:** la millora de la qualitat dels sistemes educatius passa per reduir les desigualtats educatives i, per tant, afavorir condicions d'educabilitat que compensin les desigualtats socials de partida.
- 4. Avaluació de les polítiques educatives:** disposar de dades suficients per conèixer els impactes de les polítiques educatives locals és indispensable per orientar-les cap a la igualtat d'oportunitats i per la millora educativa.

L'educació de la petita infància

Reptes	Recomanacions
REPTE 1: Incrementar l'oferta de serveis educatius públics i de qualitat en els primers anys de vida dels infants	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. Ampliar l'oferta pública d'escoles bressol i espais familiars per diverses vies. 1.2. Prioritzar l'augment de l'oferta en aquells territoris amb més dificultats socioeconòmiques. 1.3. Promoure el reconeixement del primer cicle d'educació infantil com a etapa educativa universal i vetllar per la garantia del seu finançament per part dels poder públics.
REPTE 2: Millorar l'equitat en l'accés a l'educació de la petita infància i incorporar-hi els públics tradicionalment absents	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. Promoure una avaluació de l'impacte de la tarifació social. 2.2. Promoure l'acompanyament a les famílies en els processos d'informació i de preinscripció. 2.3 Identificar les demandes i les necessitats d'aquelles famílies en situacions de major vulnerabilitat.
REPTE 3: Impulsar una política local integral per a tota la petita infància de la ciutat	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Diversificar l'oferta per a infants entre 0 i 2 anys i les seves famílies, més enllà del model d'escola bressol. 3.2. Flexibilitzar els models en funcionament, com per exemple ampliant o diversificant els horaris d'atenció als infants en els serveis per a la petita infància. 3.3. Explorar i analitzar la diversitat, característiques i pes dels dispositius d'educació i criança a la primera infància.

L'educació des de P3 fins a l'ESO (I)

Reptes	Recomanacions
REPTE 4: Aconseguir una escolarització equilibrada i equitat en l'accés a P3 per reduir les desigualtats educatives i la segregació escolar	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Desenvolupar una estratègia per a l'escolarització equilibrada i contra la segregació escolar activant instruments propis de ciutat. 4.2. Repensar el model de zonificació escolar: establir zones educatives més heterogènies i limitar les opcions que atorguen punts de proximitat. 4.3. Avançar cap a la corresponsabilització en l'escolarització entre centres públics i privats concertats. 4.4. Desenvolupar mesures actives de planificació de l'oferta de llocs escolars per combatre la segregació escolar. 4.5. Millorar el procés de detecció d'alumnes NEE.
REPTE 5: Distribuir els recursos públics en els centres educatius en funció de la població escolar que atenen	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Augment i prioritització de la inversió als centres amb més necessitats educatives estudiant mecanismes de finançament per fórmula. 5.2. Millorar la informació del perfil socioeconòmic i cultural de les famílies de l'alumnat.

L'educació des de P3 fins a l'ESO (II)

Reptes	Recomanacions
REPTE 6: Reduir la desigualtat de resultats a escala territorial i segons les característiques socioeconòmiques de l'alumnat	<p>6.1. Expandir els programes de suport educatiu per compensar les desigualtats dels resultats.</p> <p>6.2. Desenvolupar mesures de des-segregació específiques perquè els processos de preinscripció no perpetuïn alts nivells de concentració d'alumnes de baix nivell socioeconòmic.</p> <p>6.3. Acompanyament i processos de renovació als centres on un percentatge significatiu dels seus alumnes no supera les competències bàsiques o no gradua l'ESO.</p>
REPTE 7: Reforçar el pes de l'oferta pública d'educació obligatòria de la ciutat, en especial en l'educació secundària, per acostar-lo al de la mitjana catalana	<p>7.1. Actualitzar la planificació escolar de la ciutat augmentant les places públiques a tots els nivells educatius i especialment a la secundària obligatòria.</p>

L'educació secundària postobligatòria

Reptes	Recomanacions
REPTE 8: Reduir l'abandonament escolar prematur com a objectiu de ciutat i aconseguir l'equitat en l'accés a l'educació postobligatòria	<p>8.1. Establir dispositius d'orientació educativa i laboral que tinguin en compte la dimensió socioeconòmica en la continuïtat i l'abandonament dels estudis.</p> <p>8.2. Incrementar l'oferta pública en aquesta etapa educativa, i especialment en els cicles formatius de grau mig.</p> <p>8.3. Valorar, a partir d'una anàlisi amb profunditat prèvia, la necessitat de reforçar polítiques d'assequibilitat que afavoreixin l'accés als cicles formatius en condicions d'equitat.</p>
REPTE 9: Millorar l'atractiu dels cicles formatius	<p>9.1. Eliminar obstacles per continuar els estudis de formació professional i millorar les passarel·les amb altres modalitats formatives de l'educació postobligatòria.</p>
REPTE 10: Reduir les desigualtats en l'educació secundària postobligatòria	<p>10.1. Dissenyar processos i dispositius d'orientació específicament orientats a promoure i facilitar la participació de les noies als CFGM i de l'alumnat estranger a l'educació secundària postobligatòria.</p> <p>10.2. Estudiar la possibilitat d'establir una reserva de places pels col·lectius infrarepresentats a la formació professional (noies i estrangers).</p>
REPTE 11: La reincorporació dels joves, tant nois com noies, que han abandonat el sistema educatiu	<p>11.1. Continuar apostant i expandir les escoles de noves oportunitats que permetin acompanyar i dotar d'instruments als joves que han abandonat prematurament els estudis.</p> <p>11.2. Avaluar l'eficàcia dels programes i escoles de noves oportunitats per garantir que assoleixen els objectius plantejats.</p>

L'educació més enllà del temps escolar

Reptes	Recomanacions
REPTE 12: Articular i reconèixer l'educació més enllà de l'escola com a part fonamental dels drets a l'educació i al joc i al lleure dels infants i adolescents	<p>12.1. Desenvolupar una estratègia transversal de lleure educatiu, cultural i esportiu de la infància i l'adolescència a la ciutat</p> <p>12.2. Establir una estratègia de recollida sistemàtica de dades en l'àmbit de l'educació més enllà del temps escolar.</p> <p>12.3. Optimitzar els usos d'equipaments públics de proximitat per a l'oferta d'activitats de lleure, especialment dels centres escolars.</p> <p>12.4. Impulsar i reforçar programes que promoguin la implicació i participació de les famílies.</p>
REPTE 13: Avançar en l'equitat a les activitats educatives fora del temps escolar	<p>13.1. Sistematitzar i reforçar el conjunt d'ajuts destinats a activitats extraescolars de la ciutat.</p> <p>13.2. Identificar la població objectiu per conèixer la incidència real de la cobertura de les ajudes.</p> <p>13.3. Promoure el debat informat sobre el model actual d'atenció socioeducativa a la infància i adolescència en risc.</p>
REPTE 14: Fomentar l'abast territorial i la participació en l'associacionisme de lleure educatiu	<p>14.1. Impulsar projectes que permetin arrelar i vincular el lleure educatiu de base associativa al territori</p> <p>14.2. Assegurar l'accés de tots els infants i joves de Barcelona a les activitats de lleure educatiu de base comunitària dotant de suport econòmic a les entitats</p>

@InstInfancia

InstitutInfancia.cat

#OportunitatsEducativesBCN

institut
infància i
adolescència

*Fem avançar els drets
generant coneixement
per millorar polítiques locals*

**Ajuntament de
Barcelona**